

REFERENTIE No:

2663

AFDELING VERBINDINGEN

'S-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28

TEL. Nos: 180309; 184000-284

INFORMATIECOPIE:

z
dbi, -/pl
mp
wnd mp
h c

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

5 april 1956

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

Dir./Afd.: dbi/pl

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

a/z

PARAAF:

BESTEMD VOOR: djakarta

geheim

op dinsdag drie april heeft de ministerraad hk zij het niet zonder aarzeling slthk besloten dat aan indonesie zal worden aangeboden over te gaan tot uit wisseling van ambassadeurs cma daarbij voor wat nederland betreft onder het uitdrukkelijke voorbehoud van hand having van het rechtsstandpunt zoals neergelegd in de nota cma welke dzz onder dagtekening achtentwintig maart j l terzake aan de ministerraad werd gericht hk referte beyenluns achttien slthk en waarvan de tekst u te uwer volledige inlichting heden afzonderlijk wordt geseind stp constitutionele aspecten maken het onmogelijk daarvan in het huidige stadium afstand te doen stp

op grond van deze beslissing wordt thans een nota opgesteld cma waarvan de tekst cma wanneer de ministerraad zich daarmee op maandag negen april zal hebben verenigd cma ter indiening als aide memoire medio volgende week in uw bezit zal zijn stp

intussen verneem ik gaarne zo mogelijk omgaand uw oordeel over de vraag cma of gezien de jongste evoluties in de indonesische gedachtengang aanzien unieopheffing als door u gerapporteerd cma onzerzijds aangenomen mag worden cma dat een aanbod als bovenbedoeld aan de nieuwe regering welkom zal zijn stp

daarbij verneem ik gaarne ook cma of het naar uw mening aanbeveling verdient en mogelijk lijkt om alvorens bedoeld aide memoire wordt ingediend een figuur als sudarsono of een andere figuur terzake te polsen stp

Luns veertig

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No:

2664

AFDELING VERBINDINGEN

'S-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28

TEL. Nos: 180309; 184000-284

INFORMATIECOPIE:

z/dbi, -/pl
mp
wnd mp
hc

Dir./Afd.: dbi/pl
Visie:
Ag. No:
Dossier:

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

5 april 1956

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

a/z

BESTEMD VOOR: djakarta

geheim

PARAAF:

hier volgt de tekst der nota aan de ministerraad dd achtentwintig maart jl als bedoeld bij mijn veertig van heden dbbpnt

in verband met de unilaterale opzegging van de unie door indonesie hebben wij de eer uw aandacht te vragen voor de volgende aangelegenheid stp

de hoge commissaris van het koninkrijk der nederlanden heeft ons bericht cma dat van indonesische zijde wordt geweigerd in te gaan op het nederlandse voorstel om ten aanzien van de diplomatieke betrekkingen tussen beide landen voorlopig een modus vivendi te volgen cma waarbij over en weer wordt aanvaard cma dat van nederlandse zijde de benaming quo hoge commissaris unquo respectievelijk quo hoge commissariaat unquo en van indonesische zijde de term quo diplomatieke vertegenwoordiger unquo respectievelijk quo diplomatieke vertegenwoordiging unquo wordt gebezigd stp

voorts blijkt uit nadere berichten van graaf van bylandt en diens plaatsvervanger te djakarta cma dat het nederlandse hoge commissariaat aldaar cma hetwelk tot dusver de geldende benaming is blijven voeren cma dientengevolge in toenemende mate bij de uitoefening van zijn taak wordt belemmerd stp

inmiddels is op vierentwintig maart jl het nieuwe indonesische kabinet opgetreden stp als eerste punt van zijn programma stelt het zich ten doel quo het afwikkelen van de kwestie van de opheffing van alle r t c overeenkomsten op unilaterale wijze cma zowel formeel als materieel cma en het treffen van maatregelen voor het opvangen van de daaruit voortvloeiende gevolgen unquo stp

de politieke verhoudingen in indonesie cma als resultaat van de op negentwintig september jl aldaar gehouden verkiezingen cma laten naar ons oordeel slechts de conclusie toe cma dat dit nieuwe kabinet intern politiek voor de noodzaak is gesteld met de uitvoering van geciteerd programmapunt ernst en spoed te betrachten stp

onder deze omstandigheden dreigt de thans reeds bestaande situatie ten aanzien van de diplomatieke betrekkingen tussen nederland en indonesie hk welke

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 2664

Rubricering: geheim

een verbreking daarvan zeer nabij komt slthk te worden gecontinueerd en verscherpt stp

het behoeft nauwelijks betoog cma dat een zodanige situatie op den duur nederland aanzienlijk zwaarder zal treffen dan indonesia stp

nederland immers ziet zich gesteld voor de realiteit der aanwezigheid van tienduizenden nederlanders in indonesia cma van een aldaar geïnvesteerd Nederlands kapitaal ten bedrage van circa vijf milliard gulden cma alsmede van financiële verplichtingen der indonesische regering tegenover de nederlandse gemeenschap ten bedrage van circa een cma vier milliard cma voor de nakoming waarvan de nederlandse regering garant is stp

nu wel vaststaat cma dat indonesia van de ingeslagen weg niet zal terugkeren cma terwijl nederland buiten machte is dit land op enigerlei wijze daartoe te dwingen cma zouden genoemde persoonlijke en materiele belangen in feite door nederland aan hun lot worden overgelaten cma indien niet zou worden besloten deze ook onder de huidige omstandigheden zo goed mogelijk te blijven beschermen en behartigen stp

voor deze bescherming en behartiging cma alsook ter voorbereiding van een definitieve regeling van zaken tussen nederland en indonesia cma welke te eniger tijd toch zal moeten plaatsvinden cma is een normaal diplomatiek verkeer tussen nederland en indonesia een essentiële voorwaarde en juist in deze critieke overgangperiode bijzonder urgent stp

het is om deze redenen cma dat wij reeds thans een uitwisseling van ambassadeurs cma al ware het slechts bij wijze van modus vivendi cma tussen beide landen noodzakelijk achten cma en wel binnen de kortst mogelijke termijn stp

zodanige uitwisseling zou echter mede met het oog op constitutionele implicaties dienen te geschieden onder het uitdrukkelijke voorbehoud cma dat nederland zijn rechtsstandpunt inzake het unilateraal handelen van indonesia niet prijs geeft stp

dit impliceert onder meer cma dat het in artikel vijfentwintig van het unie statuut vastgelegde instituut van hoge commissarissen hk althans wat nederland betreft slthk tot aan bedoelde definitieve regeling van zaken f o r m e e l blijft bestaan stp

niettemin zullen de diplomatieke betrekkingen tussen nederland en indonesia i n d e p r a k t i j k uitsluitend door de wederzijdse ambassades worden onderhouden stp

de vraag of met de leiding van zodanige ambassade te djakarta aanstonds een ambassadeur dan wel voorlopig

-3-

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 2664

Rubricering: geheim

een zaakgelastigde zal dienen te worden belast cma
zou onderwerp kunnen uitmaken van nadere overweging
stp onzerzijds zijn wij geneigd de voorkeur te geven
aan benoeming van een ambassadeur cma zulks in verband
met het feit cma dat een ambassadeur met meer gezag
de nederlandse belangen kan behartigen dan een zaakgelastigde
stp

aangezien naar mijn mening op voornoemde gronden
met een beslissing als hier voorgesteld niet kan worden
gewacht cma verzoek ik u deze aangelegenheid in
de eerstvolgende vergadering van de raad aan de orde
te willen stellen stp

Luns eenenveertig

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend
door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met
naar dat bericht per telefoon worden gesproken.